

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz peltowy jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamów nadających redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańsk. Maryi Nr. 35. — Telefon Nr. 3

Dla dobra Ojczyzny!

Odrodzenie Ojczyzny... Któż z nas wobec znaczenia tych dwóch wyrazów może pozostać obojętnym? Chyba ten tylko dla kogo słowo Ojczyzna jest pustym dźwiękiem, a wszystkim — dobrobyt, według przysłowia „ubi bene — ibi patria“

Lecz z drugiej strony, jak mało jest wśród nas jednostek, któreby pamięć umiłowania Ojczyzny zdawały sobie sprawę z tego, na czym właściwie dobro jej polega, a jeszcze mniej takich, którzyby chcieli poświęcić dla niej ofiary. Mówiąc o tym nie mam na myśli ani ofiar z życia, ani mienia, lecz jedynie moralne, a goistyczne, obejmujące nasze nawyki i wady, nabyte w ciągu długoletniej niewoli. Tych to wad pozbyć się, te wady wyrugować jest naszym synowskim obowiązkiem dla dobra Ojczyzny, aby jej utorować drogę dla odrodzenia pod względem politycznym, kulturalnym, ekonomicznym.

Na pierwszy raz pozwolę sobie zwrócić uwagę czytelnika na bardzo szkodliwy a wielce rozpowszechniony u nas w Polsce zwyczaj lekceważenia władzy.

Z powodów skądinąd zrozumiałych odzwyczailiśmy się uważać w osobach lub instytucjach, sprawujących czy to funkcje zwierzchnicze, czy kierownicze — czynniki dodatnie, stojące na straży interesów społecznych, narodowych, — czynniki dobra wspólnego, dobra ogólnego. Zamiast osobom tym, czy instytucjom pomagać, ułatwiać trudne zadanie, my im, jak się to mówi, rzucamy kamienie pod nogi, my ich po dawnemu lekceważymy, krytykujemy złośliwie i, co najsmutniejsze — znieślawiamy i przeszkadzamy więcej i gorzej, aniżeli to czyniliśmy w stosunku do poprzednich rządów rosyjskich. Ku zastrzyżeniu naszemu należy wyznać, że władze i nakazy obcego rządu więcej szanujemy, niż własnego, polskiego, ujawniając w ten sposób małoduszność i obawę przed groźną nam odpowiedzialnością i karą. A z jakim uprzedzeniem i zawziętością nieraz zachowujemy się względem naszej, rodzimej władzy...? Dość posłuchać, co mówi w tej materii nasz brać aliczka, choćby ta, występująca w „ogonkach“: komu przypisuje ona główną winę, czy to panującą drożyznę, czy różny braków w zaprowiantowaniu miasta, czy wogóle wszelkich ciężarów związanych, z tocząca się wojną? Swoim „wszystkiemu winny polskiej rządu“! Bez komentarzy i bez apelacji. Tak uchwalila opinia tłumów, i ten który się trudził ją przekonać, że jest w błędzie, sam zostanie posądzony o nadużycia.

Dość do tego, że w sądach polskich widać się wypadki publiczne w mowie lub piśmie, oskarżenia przedstawielić wymiaru sprawiedliwości o skrupuła, powołując nie prawa, ba — przepisywa nawet

Czytaliśmy wszak niedawno w piśmie, że wyrokiem K. P. Sądu Okręgowego w Warszawie rzeźnik Kopyciński, za zelźenie Sądu wobec publiczności, został skazany na małą grzywnę pieniężną, co spowodowało prokuratora do apelacji, w której tenże domagał się surowszej kary na winowajcę, aby w ten sposób zabezpieczyć polskie instytucje od coraz zuchwalszego ich traktowania przez pewne jednostki o niskiej kulturze umysłowej.

Na zakończenie powyższych uwag dodaję tylko, że jeśli chcemy widzieć Ojczyznę naszą naprawdę odrodzoną musimy wyzbyć się wady nieposzanowania przepisów i organów władzy, jako regulujących życie państwowe, poczynając od wymogów zasadniczych, a kończąc na drugo czy trzeciordzędnych, lecz niemniej niezbędnych. Vet us.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN, (Urządowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 9 lipca 1918 r.:

Front zachodni.

Grupa wojsk następcy tronu baw. ks. Ruprechta.

Odparliśmy kilkakrotnie ponawiane częściowe ataki nieprzyjacielskie na południu od kanału La Bassé i silne natarcia na północnym brzegu Sommy.

Na niektórych odcinkach panował ożywiony ogień artyleryjski, który pod wieczór wzmożł się po obu brzegach Sommy, częstokroć do wielkiej gwałtowności.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na zachód od Authueil (na południu zachód od Noyon) wywiązały się dziś zrana po gwałtownym odniu częściowe ataki wroga. W lesie Villers-Cetteret rozchwiał się na naszym polu walk częściowe ataki francuzów.

Wczoraj zestrzelono 18 samolotów nieprzyjacielskich. Podporucznik Billik osiągnął 28 i 24 zwycięstwo, podpułkownik Friedrichs 21.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEDEN (Urządowo). Wielka Kwatera Główna donosi 8 lipca:

Front włoski.

Walki o stanowiska Casson na wschodzie od Monte Portica, trwały aż do popołudnia.

Siedm razę szedł bohateraki otokarki pułk piechoty № 79, do kontrataku, zanim udało mu się całkowicie złamać opór wroga, i zmusić go do cofnięcia aż do swych rowów. Dowódcą pułku, porucznik Karol Zoller, zginał śmiercią bohaterką, stojąc na czele swych dzielnych wojaków. Procz tego, na południowym zachodzie nie miały miejsca większe operacje bojowe.

W Alpegiu przasał wczoraj włoski

z silnym skrzydłem zachodnim d. ataku nad środkową i dolną Wojską. Cofnaliśmy wysunięte w dolinie rzeki posterunki do głównych stanowisk. Szef sztabu generalnego.

Jutro pokój!

ROTTERDAM, 9 | 7. Lloyd George wygłosił w amerykańskiej kwaterze głównej przemowę do żołnierzy amerykańskich, w której powiedział, że o ile Niemcy zgodzą się na warunki pokojowe, o których mówił Wilson w czwartek, to już jutro mogą mieć pokój z Ameryką, Francją i Anglią.

Konstantynopol obrzucony bombami.

KONSTANTYNOPOL, 9 | 7. Komunikat urzędowy. W d. 7 b.m. w godzinach przedpołudniowych lotnicy nieprzyjacielscy obrzucili bombami Konstantynopol. Dzięki zastosowaniu naszych środków obronnych, szkody są bardzo nieznaczne.

Rozbrojone torpedowce.

STOKHOLM, 9 | 7. Podług ostatnich wiadomości z Petersburga, rozbrojone zostały z rozkazu rządu moskiewskiego załogi łodzi torpedowych, stojących na kotwicy na Nowie, które wystąpiły przeciwko bolszewickim okrętom bojowym i przeciw Trockiemu z powodu stracenia Szczęsnego, ośleszczonego się dużym zaufaniem marynarzy.

Na Murmanie.

„Handelsblad“ donosi ze Sztokholmu:

Eskaadra koalicji, która przybyła do Archangielska, złożona z 13 okrętów wojennych, miała mieć na pokładzie 12,000 ludzi, ponadto zaś znaczną ilość artylerji.

Z postępowaniem czasu nadchodzić mają dalsze transporty.

Według tego, co podaje „Prawda“, utworzyła się już armja bolszewicka w sile 125,000 ludzi z artylerją, armja ta ma być użyta do ochrony Murmanu i półwyspu Kola.

Chwila bieżąca.

— Rada feldmarszałka i admirałów w Tokio przyjęła plan armji i floty na zwiększenie armji o 21 korpusów, równych 42 dywizjom, albo 126 pułkom.

— Na dworcu w St. Denis we Francji wylądował w powietrze wagon z preparatami aptecznymi. Było 10 rannych.

— Republika syberyjska poczyniła już wszelkie przygotowania, celem urzędowania dyplomatycznej placówki w Tokio.

— Do Hlir-Kiboku nadeszła depesza od „narodowej partji“ egipskiej z tyżoznieniami dla nowego sułtana Kalifa Mahometa VI.

— Rosyjski radiotelegram donosi, że powstanie lewych socjal-rewolucionistów w Moskwie zostało stłumione. Aresztowane kilkadziesiąt osób.

— W Londynie krąży pogłoszek o kryzysie w administracji brytyjskiej. Kontroler floty, Anderson podał się do dymisji.

Nowy przewrót w Rosji.

Podług depeszy moskiewskiego korespondenta „Frank. Ztg.“, kontrrewolucja elementów, niezadowolonych z rządów bolszewickich, miała wybuchnąć już w czwartek, d. 2 lipca, podług przygotowanego dawnego porządku burżuazyjnego, mieli jednocześnie w różnych dzielnicach miasta zagarnąć władzę w swoje ręce.

Okraśnienie i zdobycie Kremłu miało być uwieńczeniem dzieła. W dniu tym miał być otwarty w Kremle pod przewodnictwem Lenina wszechrosyjski kongres sowietów. Tymczasem dzień minął zupełnie spokojnie.

Podobno zaaresztowana została pewna liczba osób, pomiędzy niemi kilku anglików i serwów. Niczego konkretnego niepodobna się jednak dowiedzieć. Zarządzenia rządu obecnego, przedsięwzięte są w większej tajemnicy, niż za czasów dawnego rządu carskiego. Oczywiście sytuacja jest napięta.

Dekret o mobilizacji wszystkich elementów burżuazyjnych przewiduje, że burżuazja nieślibędzie służbę pozafrontową, to znaczy, że będzie czyszcila ulice miasta i koszała. Mieszkania burżuazyjne zostały obłożone sekwestrem i kwatunkiem. W razie odmowy lub sabotażu, głowa rodziny zostanie wtrącony do więzienia, zaś na całą rodzinę nałożona kara do stu tysięcy rubli. Wszyscy prawie lokatorowie mieszkań burżuazyjnych zostali już o postanowieniu tem zawiadomieni przez czerwoną gwardję, która równocześnie wymawiała mieszkania.

Po zamachu.

Doniesienie moskiewskiego dziennika „Swoboda Rossji“ rzuca wiele światła na okoliczności, poprzedzające fakt mordu, dokonanego na hr. Mirbachu.

Na mitingu robotniczym w Moskwie wystąpili socjal-rewolucjoniści z gwałtownymi atakami przeciwko Niemcom.

Jeden z wybitniejszych es-erów zawołał do Trockiego:

Co słycać nowego?

Republika wologodzka.

BERLIN, 9 | 7. Jak donoszą z Moskwy, jednocześnie z utworzeniem się republiki białomorskiej, powstał też pod wpływem angielsko-amerykańskim nowy organizm państwowy w Rosji północno-wschodniej, pod nazwą republiki wologodzkiej, obejmującej całą połac kraju od Wologdy do Archangielska i na wschód od gór Urańskich.

Oskarżenia w Marmarosz Sziget.

Biuo Wolffa donosi:

Choraży legionów, Gumiński zeznaje: Wobec tego, że dnia, który poprzedził wymarsz, odwoziłem do grupy feldmarszałka Kossaka w Czerniowcach rozkazy do polskiego korpusu pomocniczego i że dnia następnego przyszło doniesienie komendy 2-jej brygady o ćwiczeniu nocnem z dnia 15 na 16 lutego, sądziłem, że chodzi tu o zmianę garnizonu w związku z ćwiczeniem nocnem. Dnia krytycznego świadek rozmawiał z podporucznikiem Ablewiczem o celu marszu i zaprzeczył przypuszczeniu tegoż, jakoby chodziło o połączenie się z Muśnickim.

Choraży legionów, Juljusz Kurowski zeznaje, że w czasie kolacji mówiono o przyszłych losach legionów i że w tej mierze wygłaszano rozmaite zdania, między innymi, że najlepiej byłoby połączyć się z Muśnickim. Obiegaly nawet pogłoski, że stałoby się to w milczącym porozumieniu z rządem austriacko-węgierskim. Przelozony jego opowiadał mu przed aresztowaniem, że brygadjer Haller objął dowództwo i że wszyscy przechodzą do Muśnickiego, poczem przyrzekł on majorowi, że go nie opuści. Oskarżony był również tego zdania, że połączenie się z Muśnickim jest najwłaściwsze, korpus bowiem posiłkowy, po pokoju brzeskim nie mógł się dłużej zachować biernie.

Co jest właściwie z żądaniem Mirbacha, który chce sprowadzić niemieckie wojsko do strzeżenia ambasady.

Na to zerwał się Trocki i w najwyższem wzburzeniu oświadczył:

W imieniu rządu sowietów oświadczam, że jest to wierutnem kłamstwem. Wiadomość tę rozpowszechnili dzienniki, będące na żoldzie francuskim i angielskim. Wiemy, że są to specjalne ekspozytury koalicji, które zajmują się rozszewianiem takich wiadomości, które są niestem innem, tylko kłamstwem. Jeżeli interpelator nie cofnie swego pytania, natenczas oddam go pod trybunał rewolucyjny.

Dzień przedtem odbył się kongres partynj es-erów, który miał uchwalić dyrektury dla partynj na mający się odbyć wszechrosyjski kongres sowietów.

Większość mówców, posiłkowana przez komunistów z lewicy, wypowiedziała się za nieuwzględnieniem traktatu brzeskiego, za przyłączeniem się do koalicji. Jednak potrzebnej większości nie uzyskali.

Więka rolę w partynj odgrywają Ukraińscy socjaliści rewolucjoniści, którzy po upadku kijowskiej Rady, schronili się do Moskwy.

Przedstawiciel „Associated Press“ zapytał Kereńskiego, co sądzi o zamordowaniu hr. Mirbacha.

Kereński odpowiedział, że nie pochwała mordu jako takiego, zadowolony jest jednak ze śmierci Mirbacha.

Śmierć Mirbacha jest szczęśliwym ogłoszeniem dla Rosji; oznacza ona odrodzenie kraju. On, Kereński, jest przekonany, że Niemcy obsadzą Moskwę.

„Hr. Mirbach — mówił Kereński — był w rzeczywistości prawdziwym rządem Rosji, a tak dobrze rozumiał on z Leninem i Trockim, że wcale nie miał potrzeby Niemców sprowadzać do Moskwy. Teraz, po jego śmierci, oczywiście, to się zmieniło.

Wedle wiadomości, położenie w Moskwie jest nader groźne.

Na ulicach miasta srożą się ustawicznie walki.

Więln komisarzy ludowych aresztowanych zostało pod zarzutem porozumienia z es-erami.

Kremla bronią wierne sowietowi regimenty Lotyszów.

Wilson do ludów kuli ziemskiej.

„Times“ donosi z Nowego Jorku: Prezydent Wilson wystosował netę do sprzymierzonych, wzywając ich do wydania odezwy do wszystkich ludów cywilizowanych na całej kuli ziemskiej, ażeby wstępowali do powszechnego związku narodów.

Interwencja Chin na Syberji.

PETERSBURG, 8 | 7. Według wiadomości, nadchodzących tu z Pekinu interwencję Chin na Syberji uważać można za fakt dokonany. Rząd chiński ma zamiar wysłać w najbliższej przyszłości 20,000 wojska na Syberję.

Kontrrewolucja — dziełem koalicji.

WIRDEN, 9 | 7. „Korrespondenz Rundschau“ donosi ze Stokholmu:

Koalicja nie tylko że podsycała i kierowała ruchem kontrrewolucyjnym, lecz, że pod jej kierunkiem powstała rozgątłozona organizacja, której celem było dokonanie teoretycznych aktów w wielkim stylu na niemieckich i austro-węgierskich funkcjonariuszów państwowych w Rosji, aby w ten sposób spowodować zatarg pomiędzy temi państwami.

Kontrrewolucjoniści rosyjscy, których ośrodkiem jest obecnie Archan-

gielsk, otrzymali od samej tylko Anglii 40 milionów rb. — zapomogi bojowej dla zainscenizowania zamachów kontrrewolucyjnych.

Rewizje w Moskwie trwają w dalszym ciągu, dostarczając materiału, b. ciężko obciążającego koalicję.

o niepodległość Białej Rusi.

KOWNO, 8 | 7. Jak donoszą „Baltische Littauische Mitteilungen“, delegacja białorusinów zwróciła się do przewodniczącego rosyjskiej delegacji pokojowej, Rakowskiego w Kijowie z memorjałem w sprawie niepodległości Białej Rusi. Delegacja powołała się przytem na uznanie niepodległości przez państwa centralne. Rakowski memorjału nie przyjął.

Dymisja v. Kühlmanna.

BERLIN, 9 | 7. Biuro Wolffa donosi:

Jak się dowiadujemy z wiarogodnego źródła, Cesarz przyjął dymisję sekretarza stanu v. Kühlmanna. — Następcą jego ma być dotychczasowy poseł w Chrystjanji, admirał v. Hintze. Ostateczna decyzja jeszcze nie zapadła.

P. minister spraw wewnętrznych, zapytany przez referenta „Kurjera Polskiego“, poinformował go, że przejmowanie administracji kraju przez władze polskie w okupacji niemieckiej, rozpocznie się od wysłania kandydatów na urzędników przedewszystkiem do urzędów powiatowych Częstochowy, Łodzi, Mławy, Pułtuska i Kalisza. Czas praktyki oznaczono na 6 miesięcy.

W okupacji austriackiej w ręce polskie ma przejść zarząd wszelkimi sprawami komunalnymi i obecnie przygotowywani są komisarze, którzy po upływie 3 miesięcy obejmą swe stanowiska. Należać do nich będą wszystkie sprawy legitymacyjne, jak wystawianie paszportów i przepustek.

Upaństwowienie milicji ograniczy się w roku bieżącym do 7-u powiatów na przestrzeni obu okupacji.

Z Kady Stanu.

(6-te posiedzenie 1-szej kadencji Rady Stanu Królestwa Polskiego).

Wniosek nagły p. Starzyńskiego i tow. „Kada Stanu wzywa rząd polski, aby wobec nadchodzących żniw i niedalekiego rozdziału kontyngentu zbożowego wdrożyć natychmiast z władzami państw okupacyjnych rokowania w następujących kierunkach:

1) jako minimalną cenę kontyngensową za produkty rolnicze należy ustalić taką cenę przy której pokryte byłoby koszty produkcji rolnej, praca rolnika i zarobek odpowiadający obecnym stosunkom gospodarczym.

2) Wzajemnie za kontyngent produktów rolnych, rolnicy mają dostać niezgodne dla nich produkty przemysłowe (skórę, buty, sukno, ubranie, żelazo, narzędzia itp.) po cenie zniżonej w takim stosunku, w jakim zniżona jest cena zboża kontyngentowego w stosunku do cen prywatnych w handlu.

3) Kontyngent musi być ściśle określony i równomiernie rozłożony. Poza ilością kontyngentową wolno prowadzić swobodny handel produktami rolniczymi.

Wniosek nagły p. Minkiewiczza i tow.

Cały szereg obywateli Królestwa Polskiego został pociągnięty przez okupacyjną władzę wojkową do odpowiedzialności karnej za udział w ogólnonarodowym protestie przeciwko traktatowi brzeskiemu. Zdaniem naszym ludzie ci są niewinni zarówno z powodu przyznanego przez wszystkie niemal państwa prawa każdemu narodowi stanowienia o swoim losie, jak również z powodu naturalnego prawa bronięcia swych spraw narodowych, wobec czego podpisani wnoszą:

Rada Stanu raczy uchwalić:

Rada Stanu wzywa Królestwo-Polski Rząd do poczynienia jaknajenergiczniejszych kroków, mających na celu zwolnienie obywateli Państwa Polskiego, skazanych na kary za udział w protestach przeciwko traktatowi brzeskiemu.

Wniosek nagły p. Kosiora i tow.

Rekwizycje inwentarza żywego w Królestwie Polskiem wielokrotnie przewyższają normalny przyrost tegoż. Stosowane w tym stopniu nadal doprowadzą gospodarstwa rolne do ruiny, a ludność miejscową do głodu. Wobec powyższego zwracamy się do Wysokiej Izby z propozycją, by raczyła uchwalić:

1) aby wobec nierównomiernego w porównaniu z ościennymi państwami stosunku przy zbieraniu żywego inwentarza, ministerjum rolnictwa przedstawiło odpowiednim czynnikom rozpaczliwy stan kraju pod tym względem i poczyniło starania o zaniechanie nadal takich rekwizycji, jak obecnie przeprowadzane, a które dochodzą do 150 sztuk inwentarza na gminę i co miesiąc się powiększają.

KRONIKA.

Morze falujących kłosów zboża, skąpanych w blasku lipcowego słońca, jakieś radosne upojenie bijące z drzew i pól, balsamiczne zapachy łąkowego kwiecia, cisza w powietrzu — oto wczorajszy dzień po za miastem, którego piękność odczuwaliśmy i w naszej Częstochowie, trochę nawiasem mówiąc zakurzonej, ale radującej się słońcem i ciepłem.

W ogólnej radości z powodu pogody poweselały nawet i odrapanie mury kamienic przybierając jakiś odświeżony nastrój na cześć dnia lipcowego...

Posiedzenie Rady miejskiej.

Dziś, we czwartek 11 b.m. o godz. 5 po południu, odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

Porządek dzienny zapowiada:

- Wybór 3 członków do deputacji żywnościowej.
- Wn. radnego Szlichtera i innych — w sprawie tajnych piekarni.
- Wn. radnego Fogelbauma i in. — w sprawie ochrony lokatorów.
- Wn. Mag. o wykreślenie z budżetu sumy mk. 15000, jako przewidywanego zysku z podniesienia taryfy na oświetlenie, lub też o powtórne przejęcie taryfy.
- Związek miast Królestwa Polskiego, w sprawie zwrotu kosztów leczenia i pomocy dobroczynnej dla mieszkańców z innych gmin.
- Uchwała Magistratu o tymczasowym zaliczeniu na rachunek pretencji SS-rów Gradsztejna mk. 7240.52 fen. dla pokrycia należności podatków na rzecz miasta za 1915 r.
- Wn. Mag. o zaliczeniu Tomczykowi na poczet jego pretencji kwaterekowej, tymczasowo sumę, równającą się zaległościom podatkowym tegoż, do dnia 31 marca 1918 r.
- Uchwała Mag. o wypłaceniu Strzeżniakiemu mk. 500 za kwaterek.
- Uchw. Kom. finansowo budżetowej w sprawie wyasygnowania Krymskiemu mk. 500 za kwaterek.
- Uchw. Kom. finans.-budż. w sprawie otworzenia miejskiego lombardu i kasy oszczędnościowej.
- Wn. Straży Ogniowej o podwyższenie subydjum do mk. 24,000 rocznie.
- Wn. Mag. w sprawie wypłacenia Radzie Opiekunczej mk. 4,000, jako nadzwyczajny zwrot za lekarstwa dla biednych.
- Wn. Mag. o przyznaniu dodatkowego kredytu mk. 500 dla szpitala N. Maryi Panny poza budżetem.
- Uchwała Mag. o zaliczeniu Chmurkiewiczemu mk. 1000 na poczet jego zaległych podatków miejskich z należących mu od miasta sum kwaterekowych.
- Uchwała Mag. w sprawie podwyższenia subydjum do mk. 20,000 gimnazjum im. H. Sienkiewicza.
- Uchwała Mag. w sprawie zakupu papieru kasetowego za sumę marek 12,000.

— O stypendjum im. M. Wigurskiego.

Jak się dowiadujemy składki zebrane na stypendjum im. Marcelego Wigurskiego zostały zwrócone odtąd, z powodu rozmaitych zdań o przeznaczeniu.

DONIESIENIE TEATRALNE. „Apollo“!

W niedzielę dn. 14 lipca r. b.

W poniedziałek 15 lipca r. b.

CAREWICZ PORUCZNIK I-go PUŁKU

Głośny dramat dworski w 3-ach akt. G. Gabrieli Zapolskiej.

Sztuka w 3-ach akt. z wojny obecnej St. Gozdawy

Gościnne występy TADEUSZA POLA.

— Zwolnieni.

Z powodu amnestji zostało zwolnionych 6 włóścian ze wsi Węglowice, skazanych zesłaniego roku za opór przeciwko władzy niemieckiej na 16 i 10 lat więzienia.

— Sekwestr produktów rolnych.

Ukazało się rozporządzenie dotyczące sekwestru produktów rolnych wydane przez p. generała gubernatora v. Beselera, którego ważniejsze ustępy podajemy poniżej:

Powiatowym związkiem komunalnym pozostawia się konieczną ilość zboża na chleb, do siewu i do wyżywienia ludności.

Nadmiar winien być dostarczony do „Krajowego Wydziału zbożowego przy gen.-gub. Warsz.“, który ma nadal zaopatrywać armję niemiecką okupacyjną i polską siłę zbrojną.

Ceny za gatunki zboża zostają wyznaczone na: żyta (za katde 100 kg.) 34 mk., pszenicy 37 mk., jęczmienia 34 mk. Za zboże dostarczone do dnia 31 lipca zostaje wyznaczona premia w wysokości 8 marek, za każde 100 kg. —

— Wyjazd.

Lekarz dentysta p. St. Barylski wyjechał w tych dniach do Warszawy na przeciąg lat 4 ch, przerywając temsamem praktykę w Częstochowie.

— Z kolonji w Aniołowie.

Otrzymujemy za prośbą o zamieszczenie: Kierownik kolonji letniej w Aniołowie (po drodze do Wyczerp) prosi o zawiadomienie rodziców lub opiekunów tych chłopców, którzy się tam znajdują, aby po brudną bieliznę i w celu odwiezienia przychodzili we czwartki po południu. Z kolonji chłopców nie można zwalniać do domu do końca sezonu, bo po drodze robią szkody. Natomiast wielu chłopców niema na zmianę bielizny wcale, i tych trzeba będzie zupełnie unieść, o ile matki lub ktoś z rodziny nie przyniesie czystej bielizny. Prania brudnej bielizny na kolonji z wielu przyczyn uskuteczniać nie można. Niech więc rodzice postarają się, żeby chłopcy mieli czystą bieliznę. Wymiana bielizny potrzebna koniecznie w przyszłym tygodniu, a niektórym potrzebna już i teraz.

J. Wróblewski.

— Podrabiane banknoty.

Od pewnego czasu są rozpowszechniane sfałszowane bilety 100 i 50 marekowe Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

ralsyfikaty rozpoznać można z powodu nieudolnego i brudnego wykonania.

Z teatru „Ludowego“.

W tak krótkim czasie, w coraz więcej zyskującym na popularności teatrze „Ludowym“, odegrano dwie nowe sztuki, w których bardzo słusznie pomysiano i o dzieciach, gdyż pierwsza ze sztuk p. t. „Noc świętojańska“ — pełna kwiatków, grzybów i barwnych a interesujących kostymów,

stanowiła niemalą dla dzieci a nawet i starszych uciechę.

Drugą sztuką był obraz ludowy p. t. „Bociany“ ze śpiewami na tle noweli M. Konopnickiej. Piękny ten obraz pełen cudnych i wzniosłych nastrojów odegrany był ze zrozumieniem i zupełnem wnikiem w wysoco wartościową treść tego utworu. Można śmiało powiedzieć, że amatorzy w teatrze „Ludowym“ grają coraz lepiej, wnosząc się czasem wyżej ponad grę amatorską, w której bywają momenty szczerzego natchnienia, zapалу i trafnej charakterystyki, co czyni grę ich nadzwyczaj zajmującą. Wzrówny kierunek, staranny a umiejętany wybór odpowiednich sztuk oraz bardzo dobra gra zapewniają temu pożytecznemu przybytkowi sztuki zasłużone a trwałe powodzenie.

W grze odznaczyli się p. Lebek w roli Franka, stwarzając postać wdzięczną, pełnego poezji pacholecia wiejskiego, który każdą słyszy trawkę, rozumie tajemniczy szum gałęzi w lesie, szmer strumyka, a nadewszystko ojezystä kocha ziemię, p. Jaskówna w roli Basi, Rygalski w roli gospodarza — bardzo dobrze grali, jak również pp. Siemiński, Suchecki, Groffing, Maś, Kozak, Majzner. W odślonach 2 i 3 pełną zapalu i zrozumienia grą odznaczyli się: pp. Utratówna, Tazbirówna i inni.

W antraktach bardzo ładnie przygrywa orkiestra pp. Reslerów, przychem p. Teofil Resler zwraca uwagę uczuciową grą na skrzypcach. Dalszą obsadę orkiestry stanowią: flet—Antoni Resler (ojciec), klarinet—Fr. Klein, kontrabas—Fl. Belof, altówka—Morzykowski, drugie skrzypce — Budkiewicz, puzon—Raczyński, kornet—Słusarski. Orkiestra gra urywki z oper, pieśni oraz walece marsze i etc. dobrze harmonizowane z uwzględnieniem czystości brzmienia i dobrego frazowania oraz cieniowania.

b—mol.

ROZNE.

Miedź na wyspach Alandzkich.

Według „Vardens Gang“, na wyspach Alandzkich odkryto pokłady rud miedzi, które rozpoczęto już eksploatować. Ruda zawiera 20 proc. miedzi, oprócz tego z każdej tony kruszcu otrzymuje się 20 gramów złota

Mąka kartoflana

Deputacja Żywnościowa posiada niewielki zapas mąki kartoflanej, zabrudzonej, odpowiedniej na krochmal dla introligatorów i pralni. Zapas będzie sprzedawany aż do wyczerpania w biurze Deputacji po cenie 50 fenig. za funt w ograniczonej ilości właścicielom pralni i zakładów introligatorskich, po okazaniu legitymacji i dokumentu stwierdzającego zajęcie.

Fertner Andrzej rzeźbiarz przyjmuje i wykonuje sdrzewa, figury, ornamenty i rzeźby meblowe. Ul. Panny Marii Nr. 40. 657—

Potrzebna zaraz służąca znająca się na kuchni do większego domu. Wiad. w „Głosie“.

Potrzebny chłopiec do apteki ul. Panny Marii Nr. 14 zgłaszać się we czwartek p.p.

Mallin wyborowe, na pudry i funty polecia zakład ogrodniczy M. B. Hoffmana Pombologiczna róg Pięknej. 785—

Władomości Polskie, pismo polityczne, tygodnik przy współudziale najwybitniejszych sił publicystycznych wychodzi w Piotrkowie. Do nabycia w kiosku i w kantorze pism ul. Kosielska 11.

Teatr „**PARYSKI**” ul. Panny Marji № 19

Program od Srody 10-go do Soboty 12-go Lipca r. b. włącznie.

KRZYŻ ŻYCIA

Wstrząsający dramat życiowy w 5-ciu częściach, z udziałem słynnej duńskiej artystki

Mady Christians w roli głównej.

PROGRAM: POKÓJ do WYNAJĘCIA

Arcywesola farsa w 2 częściach, wykonana przez art. wiedeńskich

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. Czesława Zaka. Stuchaczka Konserwatorium Warszawskiego.

CENY MIEJSC Z W Y K Ł E.
— Szczegóły w programach —

Dla dzieci wejście wzbronione. Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „**ODEON**” ul. Panny Marji № 27.

Program od poniedziałku 8 do czwartku 11 Lipca.

Tylko 4 dni!

Tylko 4 dni!

CZAR MŁODOŚCI

albo **Pierścień Giudyty Foscari**

Wspaniały dramat w 5.ciu aktach, z wytworną i subtelną artystką **Erną Moreną** w roli głównej.

Nad program: KIJÓW Stolica Ukrainy w czasie obecnym.

Anons: Wkrótce wystawimy i y obraz nowej fabryki „Phönix” **„Książę bawi się”** Wytworna komedjo-farsa w 6-ciu aktach, w wykonaniu najwybitniejszych artystów „Teatru Narodowego” w Budapesz.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem AL. SALZBERGA. — Bufet cukierniczy przy teatrze

Dla młodzieży wejście wzbronione — Ceny miejsce zwykłe, — Szczegóły w afiszach i programach.

ŚWIERZBĘ

Szybko leczy mydlana „**MAŚC F-ra HEBDY**” w stołkach na 1-3-12 osób. Nie plami bielizny, ma przyjemny zapach. Dla zwierząt po 1/2, i 1 K-o „**EKWOL HEBDY**”

Ządać wszędzie. Reprezentacja Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie Elektoralna 35, Częstochowa — K. Rompałski

OD 20 LIPCA
DOKTOR
Stefan Purski
przyjmować będzie choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piękna 5. 754—

DOKTOR
L. Wasilewski
powrócić 733—
Choroby wewnętrzne, kobiece i dziecięce
Przyjmuje od 9-11-tej rano i od 4-6 po poł.

Dr. P. SZANIAWSKI
powrócić 733—
przyjmuje ul. Kościuski (d. Teatralna) nr. 17 Choroby dziecięce wewnętrzne do 10 r. i od 4-jej do 6-jej po południu.

Restauracja W. Koniecznego
w Częstochowie ul. P. Marji 19.
Poleca znane z dobrego smaku obiady i jedzenia na porcje; ceny w abonamencie niższe. Piwo doskonałe z beczki. 670—

Doktor Okuszeko
przeprowadził się Szchołna 6.
Przyjmować będzie od 1-go Sierpnia w godz. od 4-6-jej. 716—

REMIZA WARSZAWSKA
Kantor przewozowy
I. KOSSOWSKIEGO
przeniesiony został z ulicy Kościuski 41 na ulicę św. Stanisława Nr. 5 (róg Kościuski) do domu własnego.

Zegarek złoty „mezi, kryty Geneński” fabryki do sprzedania. Wiad. w Gońcu. 751—
Kupię burkę, szybel lub kożuch dla stroża na wieś. Zgłoszenia do Adm. Gońca. 750—

LEKARZ-DENTYSTA
Artur Broniatowski
w Częstochowie ul. Panny Marji № 8.
Leczenie, plomb, wyjmowanie zębów bez bólu. Laboratorium zębów sztucznych
Przyjmuje od 9-1 i 3-7 wiecz.
Ceny bardzo przystępne.

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec
ul. Panny Marji (1 Aleja) № 10.
Wyjmowanie zębów bez bólu. Plomby. Zęby sztuczne. Korony.
Laboratorium zębów sztucznych.
codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Fabryka Cukrów Władysława
Webera w Częstochowie ul. Kościuski 19 poleca wielki wybór karmelków oraz prawdziwe śmietankowe irysy **ządać wszędzie**. Tamże potrzebni są reprezentanci. 749—

Zamiast Cytryn
należy używać
CITROVIN
Sprzedaż wszędzie
Hurt. Kościuski № 16
Hurtownia Właściciele aptek.

DOKTOR
Paweł Broniatowski
w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Panie od 12-1 po południu. 867—

LABORATORIUM dla PRZEMYSŁU i HANDLU Stow. Kupców Polskich w Warszawie oddział w Częstochowie (Centralna 5 i p.) przyjmuje przedmioty do analizy codziennie od godz. 3-jej do 8-jej p. p. 0206—
Kupię lub wynajmę bilard. Wiad. w Gońcu. 0205—

Do wynajęcia zaraz 4 pokoje z kuchnią wygodami i elektrycznym oświetleniem. 1 pokój z kuchnią i 1 pokój przy ul. Marji 53, stróż w kącie.
Zakład Stolarki Modelarski Jana Pawłowicza w Częstochowie, ulica Zielona Nr. 31 przyjmuje roboty modelarskie

2 pokoje umeblowane pojedynczo jeden słoneczny drugi z osobnym wejściem i elektrycznością, sąraz do wynajęcia ul. Panny Marji 42 m. 3. 753
Wesoła Kalmuki dn. 20 Czerwca skradzione klacze maści kasztanowatej wartości średniego lat 9. Upraszają się o wiadomość za nagrodą 20 mk: do Marjanny Kotas, wieś Kalmuki, gm. Panki pow. Częstochowski. 752—

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański sklep, kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny; do szpitali i p. po cenach umiarkowanych; oraz poleca całkowite umeblowanie, sypialni, stołowych, i. t. p. ul. Panny Marji 73. obok parku. 416—

Szafy, stoły, krzesła, komody i różne meble poleca po cenach przystępnych skład Mebli ul. P. Marji 12. 724—

Do sprzedania nowa kasa ogniowatwa i meble biurowe oraz pojedynczo pokój do wynajęcia z elektrycznym oświetleniem i umeblowaniem wiadomość u stróża Dofajda 9. 719—

Zgubiono pasport Austrijski na nazwisko: Jana Kimli z Książ oraz przepustkę graniczną z 6 osób. 749—

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”